

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Bidrag af Skibsfarten til Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden.

Forhandlingen genoptoges.

Indenrigsministeren (Bode): Partierne har jo nu gennem deres Ordførere taget Stilling til Lovforslaget, og synderlig afvigende fra Stillingen i Folketinget er den vel ikke. Jeg ser ikke det ærede Medlem (Hey), som førte Ordet for det konservative Folkeparti, i Salen; jeg vilde gerne have begyndt med at rette nogle Bemærkninger til ham, men maa saa foreløbig rette mine Bemærkninger til det ærede Medlem for 8de Kreds (Dalsgaard), som førte Ordet for Partiet Venstre.

Det ærede Medlem brugte en meget malende Vending, da han udtalte, at de høje Fragter var konverterede til Dyrtid i Landet. Jeg tror, det var en meget rigtig Betegnelse, og ud fra denne Opfattelse af den økonomiske Situation sagde det ærede Medlem, at han i og for sig kunde anerkende Berettigelsen af at træffe særlige Foranstaltninger i Overensstemmelse med, hvad hans Parti i Folketinget havde udtalt. Han fremsatte forskellige Betæneligheder, men sluttede dog med at bemærke, at hvis ikke andre Erhverv havde lige saa store Indtægter af Krigen og i samme Grad virkede fordyrende for Befolkningen, kunde han erkende, at det foreliggende Lovforslag havde Karakteren af en prisregulerende Foranstaltning og ikke var en Særbeskatning. Jeg vil herom gerne sige til det ærede Medlem, at det forekommer mig indlysende, at intet andet Erhverv har kunnet virke i den Grad, paa denne særegne Maade forhøjende for Prisniveauet som Skibsfarterhvervet. Fragterne maa nødvendigvis, naar de stiger saa overordentlig meget, være grundlæggende for Prisen. Prisen paa alle tilførte Varer, alle Varer, som indføres ude fra til direkte Forbrug, paavirkes jo direkte af den forhøjede Fragt. Alle hjemlige Varer, hvis Prisforhold uvilkaarligt sammenlignes med den indførte Vares, paavirkes deraf; de har en Tilbøjelighed til at stræbe op i samme Niveau som de ude fra indførte Varer, og mange af de prisregulerende Foranstaltninger har haft til Hensigt at hindre, at Varer paa den Maade ved en Paavirkning udefra løb i Vejret herhjemme. Endelig paavirkes alle herhjemme produ-

cerede Varer nødvendigvis af den ved Fragterne forhøjede Pris paa de Raastoffer, som bruges til deres Produktion. Der er saa at sige ingen Pris i Landet, som ikke paavirkes af de forhøjede Fragter. En saa eminent Betydning for Befolkningen og for Prisniveauet kan intet andet Erhverv have, end ikke Landbruget, som tilvirker Befolkningens Næringsmidler. Landbrugets Raastoffer er fordyrede ved Fragtforhøjelsen; derigennem maa dets Produkter blive dyrere, og det forhøjede Prisniveau for Levnedsmidler er selvfølgelig af en eminent Betydning for Landets Befolkning. Men det ærede Medlem vil neppe paastaa, at Landbruget paa sin Produktion gennemsnitlig har indtjent hele den i Erhvervet anbragte Kapital i det forløbne Aar, at det er 30—60 pCt., som den enkelte erhvervsdrivende har opnaaet af sin Kapital i det forløbne Aar, og at han ved Siden deraf har kunnet afskrive eller henlægge over Halvdelen af den i Erhvervet anbragte Kapital. Altsaa, det Erhverv, som ved Siden af Skibsfarterhvervet for Befolkningens Prisniveau har den største Betydning, kan i ingen Henseende i dette Forhold sammenlignes med Skibsfarterhvervet, thidet er selv paavirket af de høje Fragter, og dette Erhvervs Kaar, hvor gunstige de end maatte have været, kan i ingen Henseende sammenlignes med Skibsfartens Kaar.

Saa opstaar Spørgsmaalet, om der da er noget andet Erhverv, som er saaledes stillet, som det ærede Medlem nævnte det. Jeg har set, at der er nogle Industriforetagender, som har indbragt overmaade store Udbytter, som har kunnet give den Kapital, der er anbragt i dem, en lige saa høj Rente som Skibsfarterhvervet. Men saa vidt jeg ved, er dette saadanne Erhverv, som har indhentet sin Fortjeneste udefra, uden at Industrivaren her i Landet har haft den samme Pris, som udefra er hentet hjem. Skulde imidlertid Forholdet være dette, at det ærede Medlem for mig kunde paavise noget enkelt Erhverv, som har haft samme uhyre Indtægt som Skibsfarterhvervet og i samme eller i tilnærmelsesvis samme Grad har virket fordyrende for Befolkningen, saa vil jeg gerne være med til at drøfte, hvilke særlige Foranstaltninger der Side om Side med dette Forslag kan tages overfor et saadant Erhverv.

Det ærede Medlem udtalte sig jo særdeles velvilligt overfor Forslagets Formaal, men var ikke tilfreds med Udformningen — alt i Overensstemmelse med det Standpunkt, hans Parti har indtaget i Folketin-